

6 december 2011

Aan :
Bruno Vanobbergen
Kinderrechtencommissaris Vlaams Parlement
Brussel

Beste heer Vanobbergen,

Alles evolueert (niet altijd ten goede) en de laatste tijd krijg ik binnen mijn groeiende netwerkje steeds meer signalen over het de verkeerde kant opgaan aangaande het vaccinatiebeleid, de enorme druk op ouders én kinderen om bepaalde prikken toch maar te nemen (soms zelfs onder dwang) en ik maak me (en velen met mij) grote zorgen over deze ontwikkeling en vooral over het psychologische en traumatiserend aspect bij het door kinderen in die leeftijdsgroep (iets waar ze nog véél te jong voor zijn) moeten beslissen over het zich wel of niet laten prikken met bijvoorbeeld het HPV-vaccin en de consequenties hiervan onmogelijk kunnen inschatten.

Zonder dit (voorlopig) de zwaarte van "klacht neerleggen" mee te geven, spreek ik hierbij de wens uit een dialoog op gang te brengen aangaande het door de gezondheidsinstanties regelmatig met de voeten treden van voorschriften en aanbevelingen in het vaccinatiebeleid binnen het consultatiebureau en de school.

Op deze locaties wordt er blijkbaar meer en meer door het zorgpersoneel (artsen en verpleegkundigen - in samenspraak ook met het onderwijzend personeel) de indruk gewekt als zouden de voorgestelde vaccinaties, opgenomen in het Rijksvaccinatieprogramma, verplicht zijn gesteld. U weet als geen ander dat dit in een democratisch land als België, buiten het verplichte poliovaccin (dat inmiddels ook ter discussie staat gezien de rechterlijke uitspraak in Doornik dit jaar), niét het geval is.

Om een idee te krijgen van de omvang van deze problematiek, geef ik in bijlage een opsomming van feiten en achtergrondinformatie (een topje van de ijsberg).

Opvallend feit : er blijkt uit dit alles dat er voorafgaande aan vaccinaties, op het consultatiebureau noch op school, de essentiële en soms van levensbelang zijnde vragen worden gesteld, nochtans dringend aanbevolen door de Hoge Gezondheidsraad. Dit bijvoorbeeld resulterend in de schrijnende dood van een 2-maanden oud babietje in Charleroi nà het toedienen van het gangbare combivaccin.

Op mijn (en velen met mij) regelmatig aan de bel trekken bij overheidsinstanties, verantwoordelijken gezondheidszorg, europarlementariërs, wordt niet, nooit of nauwelijks ingegaan. Men negeert deze, toch meer dan serieuze, signalen, doet deze af als "geen causuaal verband hebbend", of erger, klasseert dit als klinkklare nonsens.

En hier komt mijn aangeboren rechtvaardigheidsgevoel tegen in opstand en vooral mijn aangescherpte intuïtie die me zegt dat we op het verkeerde pad zijn met dit consequent overvaccineren van onze kinderen en kleinkinderen. We weten allemaal dat de druk van de farmaceutische lobby immens groot is (maar liefst 244 miljoen dollar vorig jaar, peanuts blijkbaar voor specifiek deze industrietak).

In het bijzonder en samenvattend zou ik hierbij dan de nadruk willen leggen op de volgende punten :

- * dat de betrokkenen niet correct worden ingelicht, vooral niet inzake de risico's en alternatieven bij vaccineren**
- * dat er een onaanvaardbare druk wordt uitgeoefend die het recht op vrije beslissing in het gedrang brengt**
- * dat kinderen blijkbaar zelf volgens de wet een beslissing kunnen nemen, zelfs als er een schriftelijke weigering is van de ouder**
- * dat de regelgeving aangaande de wet "minderjarig" blijkbaar stilzwijgend is herzien ten gunste van het vaccineren (en alléén in dit verband, want in alle andere gevallen worden kinderen tot 16-18 jr als minderjarig beschouwd)**

Hun gezondheid en toekomst ligt mij nauw aan het hart en mijn hoop is gevestigd op een "met gezond verstand" herzien van dit beleid op overheidsniveau.

Graag aandacht voor het overzicht in bijlage met praktijkvoorbeelden, tegenstrijdige informatieverstrekking en inhakend op de Europese, federale, nationale en internationale richtlijnen, wet- en regelgeving en de patiëntenwet uit 2002.

Bij voorbaat mijn hartelijke dank om hierboven genoemde problematiek voorrang te willen verlenen bij de onderhandelingen binnen de betrokken overheidsdiensten.

Misschien aan te bevelen om een en ander eveneens voor te leggen aan uw nederlandse collega, kinderoombudsman Marc Dullaert, daar dit gegeven de landsgrenzen immers overschrijdt (kopie inmiddels ook aan hem gezonden).

In afwachting van een positieve reactie,

met vriendelijke groet,

Ellen Vader

From: info@dekinderombudsman.nl
To: annabelle1946@hotmail.fr
CC: bruno.vanobbergen@vlaamsparlement.be
Subject: RE: "Signaal van structurele schending kinderrechten in België en Nederland" "
Date: Tue, 10 Apr 2012 06:28:22 +0000

Geachte mevrouw Vader en mevrouw Zoete,

Dank voor uw bericht aan de Kinderombudsman. In uw email en bijlagen vraagt u om aandacht voor de gang van zaken rond vaccinaties bij kinderen. U maakt zich duidelijk zorgen om het huidige beleid – zowel in Nederland als in België.

De Kinderombudsman is alleen bevoegd ten aanzien van Nederland. Voor zover uw email betrekking heeft op Nederland, zullen wij deze en de daarin opgesomde punten aanmerken als signalen op het gebied van de

gezondheidszorg, meer specifiek ten aanzien van vaccinaties. Signalen kunnen voor de Kinderombudsman aanleiding zijn om onderzoek te openen. Onze dank dan ook voor het delen van de informatie met ons.

Voor informatie over onderzoeken en het werk van de Kinderombudsman verwijzen wij u graag verder naar onze website: www.dekinderombudsman.nl.

Met vriendelijke groet,

Esther Vreeburg-Van der Laan
ombudswerker

de Kinderombudsman
Postbus 93122
2509 AC Den Haag

De : **Bruno Vanobbergen** (Bruno.Vanobbergen@vlaamsparlement.be) .
Envoyé : lun. 19/03/12 15:23
À : ellen vader (annabelle1946@hotmail.fr)
Cc : Isabel Moerman (isabel.moerman@vlaamsparlement.be)

Geachte mevrouw Vader,
Beste Ellen,

Ik heb uw e-mail en bijhorende vraag goed ontvangen.
We bekijken dit binnenkort op ons intern overleg en laten dan opnieuw van ons horen.

Vriendelijke groet,
Bruno Vanobbergen

Tegenstrijdigheden in wet- en regelgeving vaccinatiebeleid

BELGIE

Advies van de Hoge Gezondheidsraad

(pg 5) Vragen te stellen aan ouders en/of jongeren om het risico voor anafylactische reacties na vaccinatie tot een minimum te beperken (risico-analyse)

Bij de toestemming tot vaccinatie moeten, afhankelijk van het toe te dienen vaccin, alle of een selectie van de volgende vragen worden gesteld:

1. Heeft uw kind in het verleden allergisch gereageerd op een inenting, met opzwellen van mond of keel, moeite om te ademen of problemen met het hart tot gevolg? ja/nee
Zo ja, welke reactie en na welk vaccin?
2. Reageert uw kind allergisch na het gebruik van de antibiotica neomycine en polymyxine, met opzwellen van mond of keel, moeite om te ademen of problemen met het hart tot gevolg? ja/nee
3. Reageert uw kind allergisch na het eten van eieren, met opzwellen van mond of keel, moeite om te ademen of problemen met het hart tot gevolg? ja/nee
4. Reageert uw kind allergisch na het eten van gist, met opzwellen van mond of keel, moeite om te ademen of problemen met het hart tot gevolg? ja/nee
5. Reageert uw kind allergisch na contact met latex (vb. latex-handschoenen, latex-ballonnen), met opzwellen van mond of keel, moeite om te ademen of problemen met het hart tot gevolg? ja/nee
6. Neemt uw kind momenteel medicatie? ja/nee
Zo ja, welke?

Wanneer een kind of jongere **gevaccineerd wordt in afwezigheid van zijn ouders (vb. in het kader van schoolgeneeskunde)** zal vanaf een "ja" antwoord op minstens één van de eerste 5 bovenstaande vragen telefonisch contact opgenomen worden met de ouders om meer precieze informatie te bekomen.

http://www.zorg-en-gezondheid.be/uploadedFiles/NLsite_v2/Ziekten/Vaccinaties/Informatie_voor_vaccinatoren/ANAF_YLAXIEPREVENTIE_HGR_2005.pdf?n=306

Vaccinaties minderjarigen

o Als de minderjarige voldoende maturiteit bezit om de aard en consequenties van de beslissing in te schatten, **kan de minderjarige een geldige toestemming geven**.
Noch in het kader van de wet betreffende de rechten van de patiënt, noch in het kader van de regelgeving omtrent de geïnformeerde toestemming wordt een **leeftijdsgrens als criterium** gebruikt.

Ouder(s) of voogd weigeren vaccinatie: Leerling die in staat is tot redelijke beoordeling van zijn belangen wil gevaccineerd worden nadat hij/zij informatie kreeg in een voor hem/haar duidelijke taal. **CLB kan beslissen om te vaccineren**, na schriftelijke toestemming van de competente leerling.

<http://www.vwvj.be/uploads/documentenbank/7f8822d8858d703ac0749e7d47480daf.pdf>

Kan een leerling toestemming geven voor vaccinatie?

Sinds de afschaffing van het [Ministerieel besluit tot bepaling van het Vaccinatieschema](#) ten behoeve van de Centra voor Leerlingenbegeleiding van 15/03/2004 in april 2011 is er **geen sectorale regelgeving meer die een leeftijdsgrens vooropstelt aan deze toestemming.**

<http://www.vwvj.be/uploads/documentenbank/7f8822d8858d703ac0749e7d47480daf.pdf>

De Patiëntenwet van 22 augustus 2002, betreffende de rechten van de patiënt, bepaalt:

Art. 7

§ 1

"De patiënt heeft tegenover de beroepsbeoefenaar **recht op alle hem betreffende informatie** die nodig is om inzicht te krijgen in zijn gezondheidstoestand en de vermoedelijke evolutie ervan".

Art. 8

§ 1

"De patiënt heeft het **recht om geïnformeerd, voorafgaandelijk en vrij toe te stemmen** in iedere tussenkomst van de beroepsbeoefenaar".

Bron: <http://www.elfri.be/wetgeving/pati%C3%ABntenwet>

Aanvulling hierop van advocaat aan de balie van Brussel : "Het toedienen van een vaccin valt onder medisch handelen. Op deze grond mag vaccinatie nooit verplicht worden gesteld. Elke "gedwongen" vaccinatiehandeling is in principe onwettig : in dit verband wordt de wet van 22 augustus 2002 met voeten getreden, aangaande de rechten van de patiënt en met name artikel 7, waarin wordt omschreven dat een medische handeling niet mag worden uitgevoerd zonder het "uitgebreid en voorafgaand informeren" van de patiënt. In artikel 8 van deze wet is o.a. opgenomen, dat de patiënt op voorhand ingelicht moet worden over alternatieve behandelingsmethoden, risico's op bijwerkingen...."

NEDERLAND

WGBO (Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst)

De hulpverlener geeft de **informatie** over het onderzoek en de behandeling:

- ♣ aan de patiënt en de ouders/verzorgers als de patiënt tussen de 12 en 16 jaar is.

Een hulpverlener heeft de **plicht u te informeren** over:

- ♣ de te verwachten **gevolgen en de risico's** van het onderzoek en de behandeling voor uw gezondheid;
- ♣ **andere methoden** van onderzoek of behandeling die in aanmerking komen.

Bron : <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/kwaliteit-van-de-zorg/vraag-en-antwoord/hoe-zijn-de-rechten-en-plichten-van-de-arts-en-de-patient-geregeld.html>

Vaccinatie minderjarigen

Kan een 12-jarige zonder toestemming van de ouder(s) geprikt worden?

Ja, dat kan. Tot 12 jaar mag een kind niet zonder toestemming van de ouder/verzorger gevaccineerd worden. **Vanaf 12 jaar mag dat wel. Als een meisje dat wenst, kan de vaccinatie worden toegediend; ook als er geen toestemming door de ouders is gegeven.**

[http://www.rivm.nl/Bibliotheek/Algemeen Actueel/Uitgaven/Infectieziekten/Rijksvaccinatieprogramma/VaccInformatiemap/Vaccinformatie HPV](http://www.rivm.nl/Bibliotheek/Algemeen_Actueel/Uitgaven/Infectieziekten/Rijksvaccinatieprogramma/VaccInformatiemap/Vaccinformatie HPV)

NEDERLAND EN BELGIE

De wet "minderjarig" zegt :

In Nederland en België is men minderjarig tot de leeftijd van 18 jaar, tenzij men is gehuwd. Een minderjarige kan niet geheel vrij over zijn persoon en zijn goederen beschikken. Die begrensde vrijheid is door het recht gewild om de minderjarige **te beschermen tegen onervarenheid** of roekeloosheid. Het ouderlijk gezag strekt zich ook uit tot de gezondheidszorg (met de extra vermelding : "Bij medische zaken is de grens 16 jaar").

Synoniemen definitie "minderjarig" : Jong - Niet aansprakelijk - Niet volwassen - Nog niet tot volle wasdom gekomen- Onmondig

MAAR : alléén in geval van vaccinaties is een uitzondering op deze wet gemaakt en heeft men de wet- en regelgeving ten gunste van de vaccins aangepast.

Enkele van "de tien punten van de Code van Neurenberg"

1. De vrijwillige toestemming van de proefpersoon is absoluut noodzakelijk. Dit betekent dat betrokken persoon wettelijk bevoegd moet zijn om toestemming te geven; in staat moet zijn zijn of haar **vrije keuze** te maken zonder tussenkomst van enig geweld, fraude, misleiding, of enige andere vorm van beperking of dwang; en moet **voldoende kennis en begrip** hebben van het betreffende onderwerp zodat hij of zij in **staat is een onderbouwde keuze** te maken.
2. Het experiment moet zo ontworpen zijn dat het vruchtbare resultaten oplevert voor de samenleving, die **niet met andere methoden of middelen te behalen zijn**, en niet willekeurig en onnodig van aard.

http://nl.wikipedia.org/wiki/Code_van_Neurenberg

Helsinki akkoorden

22. Bij elk onderzoek met mensen moet de potentiële proefpersoon grondig worden ingelicht over de doelstellingen, de aangewende methoden, de financiering, alle eventuele belangenconflicten, de affiliatie van de onderzoeker met instellingen, de verwachte voordelen en de potentiële risico's evenals de ongemakken die

het onderzoek kan inhouden. De proefpersoon dient ervan te worden verwittigd dat hij de mogelijkheid heeft niet aan het experiment deel te nemen en dat het hem te allen tijde vrijstaat de verleende toestemming in te trekken zonder hierbij represailles te moeten vrezen. Na zich ervan verzekerd te hebben dat de proefpersoon de informatie begrepen heeft, moet de arts zijn vrijwillige, voorgelichte en bij voorkeur schriftelijke toestemming verkrijgen.

<http://www.ordomedic.be/nl/adviezen/advies/verklaring-van-helsinki>

Rechten van de Mens

Vrijheid van meningsuiting is de vrijheid van burgers om hun overtuigingen kenbaar te maken, zonder controle vooraf door de staat. De vrijheid om zonder angst voor vervolging je mening te kunnen uiten staat expliciet vermeld in de [Universele verklaring van de rechten van de mens.](#)^[1]

Recht op inzage bijsluiter

“In tegenstelling tot de Verenigde Staten is in Europa sinds 1992 een bijsluiter bij ieder geneesmiddel wettelijk verplicht. Hij moet gemakkelijk leesbaar zijn en opgesteld worden in duidelijke, begrijpbare bewoordingen. De bijsluiter bevat voor de patiënt een aantal **belangrijke of zelfs levensnoodzakelijke** aanwijzingen over het gebruik van het middel. »

http://www.cm.be/nl/100/bewustgezond/geneesmiddelen/bijsluiter/bijsluiter_interview.jsp

Noodzakelijke vragen te stellen voorafgaande aan het vaccineren (bijsluiter):

Gebruik dit niet als de persoon die het vaccin krijgt toegediend:

- allergisch (overgevoelig) is voor één van de werkzame bestanddelen
- een ernstige infectie heeft met hoge koorts. Het kan nodig zijn de vaccinatie uit te stellen tot na het herstel.

U dient de arts in te lichten als de persoon die het vaccin krijgt toegediend:

- een bloedingsstoornis heeft of snel blauwe plekken oploopt.
- een ziekte heeft die haar weerstand tegen infecties vermindert zoals een HIV-infectie.

Rechten van minderjarigen in de gezondheidszorg cfr kinderrechtencoalitie

<http://www.kinderrechtencoalitie.be/uploads/documenten/kinderrechtenforum.gezondheidszorg.pdf>

pg 24

*De minderjarige wordt juridisch als **handelingsonbekwaam** beschouwd. De persoon die het ouderlijke gezag heeft dient op te treden als wettige vertegenwoordiger. De notie van bescherming staat hier op de voorgrond:*

*de minderjarigen moeten beschermd worden tegen hun eigen **on-volwassen** beslissingen. De ouders krijgen dus de autoriteit om belangrijke beslissingen te maken in*

de plaats van de minderjarige. De standaard die hierbij gehanteerd wordt, is die van de belangen van het kind. Hierbij stelt men zich de vraag naar datgene dat het welzijn van het kind ten goede komt.

En :

Het is **vereist** dat een voldoende bekwame patiënt vrijwillig en ongedwongen instemt met een voorgestelde handeling op basis van adequate en voldoende informatie. **Indien dergelijke toestemming ontbreekt, begaat de zorgverlener een niet toegelaten inbreuk op de fysieke integriteit van de patiënt.**

Wanneer men spreekt over geïnformeerde toestemming wil dit zeggen dat de patiënt alle relevante en adequate informatie met betrekking tot de voorgestelde behandeling van de ziekte en alle mogelijke alternatieve behandelingswijzen ontvangen heeft, zodoende dat de patiënt een weloverwogen en gefundeerde beslissing kan maken. Dit brengt dus een **plicht** met zich mee bij zorgverstrekkers en instellingen om de benodigde informatie te ontsluiten, **de patiënt niet te dwingen**, hiervoor tijd en middelen te reserveren.

pg 39 : zo te lezen heeft men hier zelf ook moeite met de term "maturiteit" :

"Wanneer we dit artikel over de rechten van de minderjarige in de wet op de patiëntenrechten kritisch bekijken, kunnen we vaststellen dat 'rekening houden met de maturiteit' van de minderjarige en 'zelfstandige uitoefening bij een redelijke beoordeling van zijn belangen' vage omschrijvingen zijn. Deze vage invulling heeft gevolgen voor het zelfstandig uitoefenen van de rechten door een minderjarige. Het zal van de invulling van dit artikel afhangen of de jongere al dan niet zijn rechten kan uitoefenen."

Misleidende informatie in de media van de heer Benoît Parmentier (directeur ONE = Kind & Gezin (VI) = Consultatiebureau (Ndl)) inzake « vaccinale tegenstrijdigheden »

<http://www.initiativecitoyenne.be/article-brief-aan-de-pers-en-het-one-over-deze-zeurende-vaccin-schandaal-104188109.html>

Enkele praktijkvoorbeelden "verplichte" vaccinatie

Ontvangen meldingen arts

Op consult : een meisje van 15 jaar met nadrukkelijk ouderlijk verbod tot vaccinatie op zak, is onder vuur genomen door een verpleegster om die spuit toch te zetten. Dat meisje heeft voet bij stuk moeten houden gedurende een half uur. Heeft niet toegegeven. Wie kan dat op die leeftijd?

In mijn praktijk, ook een goed geïnformeerde moeder die haar dochter niet met het HPV-vaccin wil laten inenten.

- 1. Haar dochter was de enige van haar klas die zich niet wilde laten inenten**
- 2. Haar dochter moest zich onderwerpen aan bespottingen van haar klasgenootjes die haar meetroonden naar de ziekenboeg** (maar zich vervolgens NIET onder druk liet zetten door het zorgpersoneel. Belangrijk detail : dit meisje beschikte over de weigering van haar moeder + een tegenindicatie van mij persoonlijk, de moeder hiermee een sterker argument gevend)
- 3. Haar dochter vertelde over het aantal zieke kinderen nà deze vaccinatie (overgeven, koorts...), reden waarom men op vrijdag prikt ! om uitvaldagen**

wegens ziekte op school te vermijden.

Melding moeder van het door CLB-verantwoordelijken overhalen dochter tijdens HPV-vaccinatieronde op school en dit ondanks haar expliciete "Neen" op toestemmingsformulier :

" In september dit jaar kregen we vanuit school een brief mee om de toelating te geven mijn dochter (12jr) te laten vaccineren tegen baarmoederhalskanker. Ik heb geweigerd. Mijn dochter werd toch ingeënt. Ze hadden haar op het moment zelf overtuigd omdat het "gratis" was. Mijn dochter zei me : " Ik wil geen kanker, mama ". Ik heb toen de dokter aan de lijn gehad, die zijn fout toegaf, maar hij bleef aandringen om toch de tweede en derde vaccinatie te overwegen ! Nu zijn we drie weken verder en heeft mijn dochter pityriasis rosea en een koortslip (waar ze vroeger nooit last van had). Ze voelt zich futloos en het doet pijn om haar te zien afzien . "

Koppel dient klacht in tegen onbekenden na verdacht overlijden baby

⤴ donderdag 01 december 2011, 19u59

⤴ Bron: Belga

Een koppel uit Couillet (Charleroi) heeft klacht ingediend tegen onbekenden na het volgens de ouders verdachte overlijden van hun twee maanden oude baby. Het kind kreeg een vaccin toegediend, waarvan de ouders menen dat ze **op voorhand niet voldoende geïnformeerd werden**. Dat bevestigden de ouders donderdag in aanwezigheid van hun advocaat.

De feiten deden zich voor midden oktober. Raphael Sirjacobs en zijn vriendin Béatrice Dupont lieten hun tweelingdochters van twee maanden oud inenten. Iets later kreeg één van hen, de kleine Stacy, hevige koorts. Het kind werd overgebracht naar het ziekenhuis Notre-Dame de Grâce in Gosselies, waar het enkele uren later overleed. Het ziekenhuis wees 'purpura fulminans' aan als doodsoorzaak, een ernstige en fulminerende vorm van bloedvergiftiging. De ouders trekken die verklaring echter in twijfel omdat het kind drie vaccinaties kreeg, **hoewel het al aan koorts leed**. Daarop beslisten de ouders om klacht in te dienen bij onderzoeksrechter Véronique Desneux in Charleroi. Ze stelden zich tevens burgerlijke partij.

De ouders en hun advocaat legden uit dat het **gebrek aan informatie** kan worden aangevochten, net zoals een gebrek aan voorzorg. **Pas na de dood van hun kind hoorden de ouders immers welke risico's Stacy liep bij de vaccinatie**. Volgens hen werd er ook te weinig rekening gehouden met de **familiale voorgeschiedenis**, en dan vooral die van de moeder en haar allergieën.

De klacht werd ingediend tegen onbekenden. Het onderzoek moet nu de eventuele verantwoordelijken voor het overlijden aanwijzen.

http://www.nieuwsblad.be/article/detail.aspx?articleid=DMF20111201_220

Echtpaar woonachtig in België overweegt Nederlandse zorg kinderen om Belgische wetgeving vaccinatiebeleid te ontvluchten

